

Нашият пѣтлю

— Кукуригу! Кукуригу! . .

Пѣтелътъ се пробуди, плѣсна дватри пѣти съ крилата си и изви своя игривъ каканижещъ гласъ. Това бѣше голѣмъ пѣтелъ, съ хубавъ червенъ гребенъ. Той спѣше високо върху една гредѣ надъ стрѣхата на нашата кѣща. Тука бѣше напълно въ безопасностъ, защото азъ и братъ ми обичахме да го закачае, подпомагнати отъ нашия черенъ котаракъ, който му бѣше заклетъ неприятелъ.

Една сутринъ, когато пѣтлю скочи отъ дървото да кълве и пие вода, ние можахме да го заградимъ и преследваме.

— Да е голѣмъ герой, не биха го клали и пѣрлили на огъни! — забеляза братъ ми.

— Но той обича да се перчи всрѣдъ кокошките и да се ежи на съседния черенъ пѣтелъ, който че-

задъ, хвърляха се напредъ, докато нашиятъ пѣтлю избѣга победенъ и омърлушенъ се заврѣ подъ едни струпани дърва.

— Срамъ! Ще кажа на татко да го заколи, а мама да го пѣхне въ врѣлата вода и да го оскуби. После въ тенджерата и хубавъ обѣдъ!

— Азъ ще изямъ крилата му, — обади се братъ ми.

— А пъкъ азъ ядеца. Ще се хванемъ на басъ за нѣщо.

Въ тоя моментъ нашия пѣтлю пакъ изкочи, като че бѣше дочулъ закана и реши да се бори до край.

— Хайде, сега да се хванемъ на басъ, кой ще победи, — каза братъ ми. — Азъ съмъ за черния.

— Хайде за единъ шоколадъ. Азъ съмъ на страната на нашия пѣтелъ.

И така новата борба стана жестока. Нашиятъ пѣтлю като че ли искаше да измие позора си въ новия *мачъ-реваншъ* и да спаси кожата си. Той се спущаше съ всички сили, но черното пѣтле бѣше истински *акробатъ*. То подскочаше високо или се снискаваше ниско и често измамваше своя противникъ. После ловко се втурваше върху нашия голѣмъ червенякъ, хващаше го здраво за гребена и го теглѣше жестоко. Червениятъ се отскубваше, блѣсваше го силно съ цѣлото си тѣло, и малкиятъ отскачаше като топка на половинъ метъръ разстояние.

— Дръжъ се, черню! — викаше братъ ми.

— Дръжъ се, червенякъ! — пискахъ азъ.

Тукъ, обаче, се появи майка ми и прогони всички. Нашиятъ червенъ пѣтлю издебна момента, прехвърли се на бунището у насъ и зарови нѣщо въ сметъта. Червениятъ пѣтлю се качи високо на дървата и победоносно извика:

— Кукуригу! Кукуригу!

Ние сѣщо се заловихме за работата. Братчето ми взе буквава и сричаше дума по дума. Азъ взехъ кѣжъ хартия и се опитахъ да нарисувамъ борбата на пѣтлитѣ. А черниятъ котаракъ изново се появи и смути нашия пѣтлю. Той сполучи да изтрѣгне едно перо отъ опашката на пѣтля, но не мина безнаказано. Пѣтлю

го клѣвна силно по главата. Тогава котаракътъ избѣга, а пѣтлю остана да се разхожда гордо като паунъ.

Омръзна ни учението и рисуването. Азъ бѣхъ нарисувалъ съ вжгленъ борбата на нашия пѣтлю и котарака върху пѣтната врата, но за тази рисунка зле си изпатихъ. Шипката на татко ме научи да не шаря по стени и вратитѣ. Така нашаренъ отъ татко, азъ получихъ добъръ урокъ.

На другия денъ нашата изненада бѣше голѣма. На масата бѣха сложени две цѣли пѣржени пилета. Азъ, татко и мама ядохме съ апетитъ и се хванахме на ядецъ съ братчето си.

— А кога ще заколите нашия червенякъ? — обади се братчето ми.

— Не, нѣма да го колите! Нали той е нашия будилникъ! — обадохъ се азъ.

— Вие нѣма защо да се мѣсите въ нашата работа, — каза татко.

— И нѣма защо повече да тревожите нашия пѣтлю. Остава му да

сто прехвърква презъ низката ограда и влиза въ борба съ него.

Ето го и сега той се изплаши и насамъ-натамъ едва успѣ да се измъкне, следъ като котаракътъ бѣше му отскубналъ едно перо отъ опашката. Ядосанъ, нашъ пѣтлю плѣсна съ криле и отлетѣ презъ стоборавъ съседния дворъ. Но и тукъ беда. Срещу него се яви черния пѣтелъ и започна най-люта борба. Противникътъ му бѣше по-малъкъ, но изглежда по-голѣмъ герой. Той настрѣхна срещу нашия бѣглецъ, втурна се като стрела и го хвана съ човката си за гребена. Теглѣше го, а отъ гребена капѣха капки кръвъ. Премятаха се, боричкаха, отстѣпяха на-

живѣе още малко време. На нова година го очаква ножъ и новъ замѣстникъ. Самъ гледайте да се отучите да не се занимавате съ пѣтли, защото уроцитѣ ще останатъ назадъ.

И ние дадохме дума съ братчето си да бждемъ вече мирни, а на котарака казахме да сглежда мишкитѣ.

Гаврошъ Пелишанъ

Всѣко българче трѣбва да има домашна библиотека. Абонирайте се за „Пжтека“, за да получите безплатна библиотека.

Какъ растатъ момчетата и момичетата?

Момчетата отъ 11 до 14 годишна възраст сѣ винаги по-високи отъ своитѣ другари момчета на сѣщата възраст. Преди 11 годишната си обаче възраст, изобщо взето, тѣ сѣ по-низки отъ момчетата на тия години.

Защо е така?

Най-първо трѣбва да се знае, че хората не растатъ винаги съ еднаква бързина и че презъ известно време тѣ растатъ повече, а презъ друго — по-малко. Споредъ бързината на растенето, човѣшкиятъ животъ може да се раздѣли на петъ периода отъ по нѣколко години. Първитѣ нѣколко години отъ своя животъ детето расте много бързо, следъ това нѣколко години по-бавно, после нѣколко години бързо, пакъ по-бавно, докато най-после престане да расте.

Това правило се отнася еднакво и за момчетата, и за момичетата. Само че тѣзи периоди между дветѣ страни не съвпадатъ напълно еднакво, а има известна разлика. Ето какъ изглежда растенето на момчета и момичета, споредъ изследванията на лѣкаритѣ:

Растене Момчета Момичета

Бързо 1—6 години	1—6 години
Бавно 6—12 години	6—10 години
Бързо 12—18 години	10—15 години
Бавно 18—25 години	15—20 години
Преставя 25 години	20 години

Отъ тази таблица (която не може да бжде съвсемъ точна за всѣко момче и момиче, но важи изобщо) ще видите че момчета и момичета растатъ еднакво до 10 години; първо до 6 години бързо, следъ това бавно. Въ това време обикновено момчетата сѣ по-голѣми отъ момичетата, защото мжжѣтѣ ставатъ изобщо по-високи отъ женитѣ. Но около десетата година работата се измѣня. Докато момчетата растатъ още две години бавно, момичетата въ десетата си година започватъ пакъ да растатъ бързо и тогава настигатъ момчетата. Но тъй като това второ бързо растене у момичетата преставя около 15-годишната възраст, момчетата ги настигатъ. Следъ това момчетата сѣ сръдно взето по-високи, защото до 18 години продължаватъ да растатъ бързо, а растатъ и следъ 20 години, когато момичетата на тая възраст напълно преставатъ да разстатъ.

блѣскаха едно друго, мушнаха се въ мукавяната кутия, оддето бѣха излѣзли презъ нощта.

Не може да се опише съ думи, каква чудна картина представляваха Дългокосата и Дългоносия въ тоя мигъ. Дългокосата се мжчеше да намѣри нѣщо познато въ човѣшките очи на щъркела. Дългоносиятъ се мжчеше да скрие погледа си въ земята отъ срамъ. И подъ предлогъ, че помага на клюна си да се освободи отъ коситѣ, той гледаше надолу. Но сръдцето му биеше тъй силно, че перушината на цѣлия му грѣденъ кошъ се издигаше и прилепваше до тѣлото му почти едно следъ друго.

Пълна тишина царуваше въ стаята.

Вратата бѣше полуотворена. Именно къмъ нея насочи погледъ Косю, когато освободи клюна си.

И следъ единъ мигъ, безъ да погледне сестра си, той се спусна презъ вратата по стълбитѣ на кулата надолу.

На дворе, той се прозѣ като човѣкъ, който е спалъ само нѣколко часа, размахва криле и се издигна високо.

За пръвъ пѣтъ Косю летѣше. Отначало той се въртѣше все около тѣхната кѣща, но скоро любопитството му наддѣлѣ и той се спусна на югъ по посока на вѣтъра, който си играеше съ листата на дърветата.

Слънцето бѣ изплувало надъ хоризонта. Сладката пѣсенъ на чучулигата огласяваше простора.

Долу се виждаха поляни, ниви, градини. Рѣкичките се извиаха като сребърни ленти. Кравитѣ, които токущо бѣха излѣзли на паша, приличаха отдалечъ на овце, а овцетѣ — на зайчета. Всички деца не бѣха по-голѣми отъ джудженцата, съ които презъ тази нощъ Косю тѣй добре се забавлява. Въ едно селце тѣ бѣха се наловили на хоро, въртѣха се и пѣха: „Щъркелъ шаренъ дългокракъ, я затракай трака тракъ“.

Косю се посрѣ да ги послуша. Тази пѣсенъ му напомни първитѣ и единствени дни, които той прекара въ училище между другарчетата. И той заедно съ тѣхъ се въртѣше и пѣше: „Щъркелъ шаренъ дългокракъ!“

Както си мислѣше за училището, изведнѣжъ чу ясно да звѣни училищния звѣнецъ: данъ,

данъ, данъ, данъ. . . Тѣй както съмъ си щъркелъ, дали бихъ могълъ да отида на училище; — помисли си Косю и се спусна бързо надъ бѣлата сграда, чийто дворъ бѣше пълненъ съ деца. Най-напредъ той кацна на куминя и почака малко, докато децата се прибератъ по стайтѣ. Следъ това слѣзе на двора, мина важно край слугата, който се бѣше навелъ да плеви, изкачи дветѣ стѣпала на селското училище и влѣзе въ коридора.

На закачалкитѣ едно до друго висѣха калпачетата на момченцата. Като ги видѣ Косю тѣй закачени, всичкото му добро желание за наука се изпари. Дяволинтѣ взеха, както винаги, преднина въ главата му и, безъ да му мисли много, той откачи съ клюна си нѣколко калпачета, стисна ги здраво и хвъркна на покрива, дето остави трофеитѣ си, докато намишли, що да стори съ тѣхъ.

Въ това време отъ една училищна стая се чу пролѣтната пѣсенъ „Щъркелъ шаренъ, дългокракъ“. Това накара Косю да се реши. Той грабна едно калпаче и, безъ да му мисли много, го запрати презъ прозореца въ класната стая.

Пѣсенята изведнѣжъ пресекна. Чу се детски писъкъ и гласа на учителя, който казваше:

— Мирно, деца, по мѣстата си! Навѣрно Ицко слугата е намѣрилъ въ градината това калпаче и го е захвърлилъ презъ прозореца.

Но докато каже тѣзи думи, второ калпаче се изтѣрси всрѣдъ стаята.

Този пѣтъ се вдигна още по-голѣмъ шумъ. Учителътъ само викаше:

— Мирно, мирно, деца! — и не можеше нито дума повече да каже.

Третото калпаче накара всички да излѣзатъ навънъ, за да потърсятъ виновника. Но колкото и да търсиха, тѣ не откриха никого. Само върху покрива видѣха единъ щъркелъ, който бѣ скрилъ глава въ перушината си и сладко дрѣмѣше.

Това бѣ добре дошло за учителя. Той бѣ привърженикъ на новитѣ схващания за преподаването — за всѣко нѣщо да се говори, когато се натъкватъ сами на него децата, затова се обърна къмъ ученицитѣ си и каза:

— Деца, виждате ли този щъркелъ! Той

идва всѣка пролѣтъ пръвъ въ нашето село и се нарича Жабаръ, защото изяда всичкитѣ жаби въ блатото.

Косю се погнуши толкова много отъ тѣзи думи, че хвъркна отъ покрива обратно на северъ къмъ своята родна кѣща. . .

*

А въ това време Фроса хранѣше вече съ гореща попара и шестѣхъ джудженца, които надничаха отъ кутията като шесть токущо излюпили се пиленца отъ черупката на яйце. Всѣко отваряше уста, мжчеше се да избута другарчетата си, за да лапне повече попара, но хубавата Фроса бѣше най-справедливата девойка въ свѣта. Тя не пререди нито едно джудженце.

Като ги нахрани, тя ги сне долу, въ стаята съ играчките си. Колко бѣха смѣшни джудженцата, когато играеха. Въмѣсто топка тѣ подхвърляха едно мѣнисто; въмѣсто вжже въртѣха канапче; въмѣсто челикъ подмѣтаха половинъ кибритена клечка.

Но мѣнистото се изтѣрколи по стълбитѣ. Спусна се Дирманъ да го догони. Тѣкмо въ тоя мигъ нѣкой му извика:

— Стой, лъжецо! Де ти е свѣтящото камѣче, за което ме ездѣ тази нощъ толкова време въ гората.

Коситѣ на Дирманъ настрѣхнаха. Срещу него стоеше единъ голѣмъ котаракъ и го гледаше кръвнишки.

— Ти ме измами, че съ свѣтящото камѣче ще стана по-силенъ и отъ вълкъ. Я да видимъ, дали безъ свѣтящо камѣче не бихъ могълъ да те схрускамъ като малко мишле.

И като каза това, котакътъ захапа тѣй здраво бедното джудже, че то не можа дори да извика отъ болка. . .

Въ това време петѣхъ му другарчетата си играеха безгрижно и съ увлѣчение на вжже и челикъ. . . Нито Селектъ, нито Биргонъ, нито Виртопъ, нито Зонтагъ, нито Рентикъ можаха да забележатъ липсата на тѣхния другаръ.

А хубавата Фроса се бѣ вдѣлбочила въ една разкошна книга за принцеса Вирондила, която гадаела по звездитѣ бждещето на човѣка.

(Продължава въ следния брой)